

THE PEDAGOGICAL SKILLS OF A TEACHER

Jamilova Gulbakhar

Assistant teacher of Nukus State Pedagogical Institute named after
Ajiniyaz

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10963483>

ARTICLE INFO

Received: 05th April 2024

Accepted: 11th April 2024

Online: 12th April 2024

KEYWORDS

Pedagogical skills, education, teaching, individualization of education, educational technologies, critical thinking, critical thinking, motivation of students, abilities, arguing, professionalism, popularity, correctness.

ABSTRACT

The purpose of this article is to analyze the essence of pedagogical skills and to determine which strategies and methods help teachers to improve the quality of their work, make lessons more engaging and informative. Given the latest trends in education, teachers need to learn how to apply their skills in ways that impact learning outcomes. Applied research seeks analytical implications and qualitative outcomes in creating learning environments that integrate students with pedagogical skills in the learning environment.

OQITIWSHINIŇ PEDAGOGIKALIQ SHEBERLIGI

Djamilova Gulbaxar

Ajiniyaz atındaǵı Nókis mámleketlik pedagogikalıq instituti
assistent oqitiwshısı

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10963483>

ARTICLE INFO

Received: 05th April 2024

Accepted: 11th April 2024

Online: 12th April 2024

KEYWORDS

Pedagogikalıq sheberlik, tálim, oqitiwshi, tálimdi individuallastırıw, tálim texnologiyaları, sın pikirlew, dóretiwshilik pikirlew, oqiwshılardıń motivaciyası, qádiriyatlar, bahalaw, professionallıq, maslasıwshańlıq, dóretiwshilik.

ABSTRACT

Bul maqalanıń maqseti pedagogikalıq sheberlikniń mánisin analiz qılıw hám qaysı strategiya hám usıllar oqitiwshılardıń óz jumıslarınıń sapasın asırıwǵa, sabaqlardı oqiwshılar ushın jáne de maǵlıwmatlı hám ózine tartatuǵın etiwge járdem beriwın anıqlaw bolıp tabıladı. Tálimniń sońǵı tendenciyların esapqa alǵan halda, oqitiwshılar oqıw nátiyjelerine erisiw hám oqiwshılardıń rawajlandırıw ushın óz sheberliklariń qanday etip nátiyjeli qollawları múmkinligin úyreniw zárúrli bolıp tabıladı. Ámeldegi izertlewlerdi analiz qılıw tiykarında bul izertlew jáne de sapalı hám nátiyjeli tálim ortalıǵın jaratıw maqsetinde oqitiwshılar ortasında pedagogikalıq sheberlikti rawajlandırıw boyınsha bir qatar usınıslardı usınıs etedi.

Oqıtwshınıń pedagogikalıq sheberligi oqıwshılardı oqıtw hám rawajlandırıw sapasın belgileytuǵın tabıslı oqıw procesiniń tiykarǵı elementi bolıp tabıladı. Bul oqıtwshıǵa oqıwshılar menen nátiyjeli ushırasıw, motivaciyalı oqıw ortalıǵın jaratıw hám tálim maqsetlerine erisiwge járdem beretuǵın keń qamtılǵan kónlikpeler, bilimler hám pazıyletler kompleksi bolıp tabıladı [4]. Házirgi waqıtta pedagogikalıq sheberlik turaqlı túrde ózgerip turatuǵın tálim sharayatında ayrıqsha áhmiyetke iye bolıp, ol jaǵdayda maslasıwshańlıq, jańa texnologiyalar hám pedagogikalıq jantasıwlarǵa iykemlesiw talap etiledi. Bul maqalada zamanagóy oqıtwshı ushın pedagogikalıq sheberlikniń áhmiyeti, onıń rawajlanıwı hám qollanılıwınıń tiykarǵı tárepleri, sonıń menen birge pedagogikalıq jumıs nátiyjeliligine tásir etiwshi faktorlar kórip shıǵıladı.

Pedagogikalıq sheberlik tabıslı pedagogikalıq ámeliyat ushın zárúr bolǵan keń kónlikpe, bilim hám pazıyletlerdi ańlatadı. Oqıtwshı tek ǵana óz predmeti hám oqıtw usılların iyelep qoymay, bálki baylanıs qábiletine, oqıwshılardı jantasıwda maslasıwshańlıqqa, olardı xoshametlew hám motivaciya beriw qábiletin iyelewi, sonıń menen birge, sapalı bahalaw hám oy-pikirlerdi ámelge asırıwı kerekligin túsiniw zárúrli bolıp tabıladı. Temanı tereń biliw oqıtwshıǵa bilimlerdi beriwde isenim payda etiw hám oqıwshılar itibarın tartatuǵın qızıqlı sabaqlardı jaratıw imkaniyatın beredi. Usınıń menen birge, oqıwshılar menen isenimli munasábetlerdi ornatiwǵa hám maǵlıwmatlardı nátiyjeli uzatiwǵa járdem beretuǵın baylanıs qábiletleri birdey dárejede zárúrli bolıp tabıladı. Oqıtwǵa maslasıwshı jantasıw hár bir oqıwshınıń individual qásiyetleri hám mútajliklerin esapqa alıwdı óz ishine aladı, bul bolsa tiyisli tálim ortalıǵın jaratılıwına hám materialdıń tabıslı ózlestiriliwin támiyinlewge múmkinshilik beredi. Bunnan tisqari, oqıwshılardı xoshametlew, olardıń qızıǵıwshılıǵı hám oqıw procesine intiliwin saqlap qalıw qábileti nátiyjeli pedagogikalıq iskerlikte zárúrli rol oynaydı [2]. Oqıwshılardıń bilim hám kónlikpelerin bahalaw, sonıń menen birge, oqıtwshınıń oy-pikirleri oqıwshılardı ózleriniń jetiskenlikleri hám kemshiliklerin túsiniwge, sonıń menen birge, kónlikpelerin rawajlandırıwǵa járdem beredi. Bul tárepler qollap -quwatlaytuǵın hám rawajlandıratuǵın tálim ortalıǵın jaratıw ushın zárúrli bolıp tabıladı. Bul táreplerden tisqari, tolerantlıq, dóretiwshilik hám introspekciyada pedagogikalıq sheberlikni qalıplestiriwde zárúrli rol oynaydı. Bul pazıyletler oqıtwshıǵa oqıwshılardı jaqsıraq túsiniw hám qollap-quwatlaw, olardıń rawajlanıwın xoshametlew hám jańa oqıtw usılların engiziwge járdem beredi.

Oqıtwshınıń pedagogikalıq sheberligin rawajlandırıw oqıw procesiniń kásiplik ósiwi hám tabıslı bolıwınıń zárúrli tárepi esaplanadı. Álbette, bul kóplegen faktorlar bul proceske tásir etiwı jáne onıń nátiyjelerin anıqlawı múmkin. Kásiplik tayarlıq hám úziksiz tálim pedagogikalıq sheberlikni rawajlandırıwda zárúrli rol oynaydı. Pedagogika salasındaǵı jańa texnikalar, texnologiyalar hám izertlewler boyınsha turaqlı túrde oqıtw oqıtwshılardı sońǵı tendenciyalardan xabardar bolıwǵa hám ózleriniń kásiplik ilmiy tájriybelerin rawajlandırıwǵa járdem beredi. Jumıs tájiriybesi hám ámeliyatı pedagogikalıq sheberlikni rawajlandırıw ushın da úlken áhmiyetke iye. Oqıwshılardıń túrli gruppaları menen islew oqıtwshılardı oqıwshılardıń individual qásiyetleri hám mútajliklerin jaqsıraq túsiniwge, sonıń menen birge, hár bir oqıwshı ushın eń jaqsı tálim jolların tabıwǵa múmkinshilik beredi. Oqıtwshınıń empatiya, tolerantlıq, dóretiwshilik sıyaqlı jeke pazıyletleri pedagogikalıq sheberlikni

rawajlandırıwda da zárúrli rol oynaydı. Oqıwshılar menen isenimli munasábetlerdi ornatiw, ózgerislerge iykemlesiw hám úyreniwde jańa jantasıwları izlew qábileti bul rawajlanıw jolında birdey dárejede zárúrli bolıp tabıladı. Bunnan tısqari, social hám mádeniy ózgerisler, sonıń menen birge tálim sistemasındaǵı ózgerisler oqıtıwshınıń pedagogikalıq uqıbına tásir etiwı múmkin. Sol sebepli maslasıwshı hám ózgeriwge tayın bolıw, óz sheberligin turaqlı túrde rawajlandırıw hám oqıtıw usılların jetilistiriw zárúrli bolıp tabıladı. Hám aqır-aqıbette, pedagogikalıq sheberlikti rawajlandırıwda professional jámiyetshilik hám kollegial sheriklikte zárúrli rol oynaydı [1]. Tájiriybe almasıw, kásiplerler menen mashqalalardı talqılaw, óz-ara qollap-quwatlaw hám jańa tálim hám stilistik jantasıwları birgelikte jaratıw oqıtıwshılardıń rawajlanıwı hám kásiplik ósiwine járdem beredi. Joqarıdaǵı faktorlardı ulıwmalastırıp, pedagogikalıq sheberlikti rawajlandırıw óz ústinde turaqlı jumıslawdı, ózin jetilistiriwdi hám jańa ideyalar hám jónelislerge ashıqlıqtı talap etedi degen juwmaqqa keliwimiz múmkin. Tek sol tárzde oqıtıwshılar nátiyjeli tálim beriwi hám zamanagóy dúnyada oqıwshılardıń rawajlanıwın qollap-quwatlaw múmkin.

Pedagogikalıq sheberlikti qollaw zamanagóy tálimde zárúrli rol oynaydı, bul jerde ózgeriwshen social -mádeniy hám texnologiyalıq sharayatlar sebepli oqıtıwshılardı talaplar turaqlı túrde ósip baradı. Zamanagóy dúnyada tálim oqıtıwshılar ushın pedagogikalıq sheberlik sebepli tabıslı jeńip ótiliwi múmkin bolǵan bir qatar qıyınshılıqlardı keltirip shıǵaradı. Pedagogikalıq sheberliktiń zárúrli táreplerinen biri bul tálimdi individuallastırıw bolıp tabıladı. Bul sapaǵa iye bolǵan oqıtıwshılar hár bir oqıwshınıń ayrıqsha qásiyetlerin, olardıń qábiletleri, qızıǵıwshılıqları hám mútajlıkların esapqa alıwı múmkin [5]. Differencial oqıtıw usıllarınan paydalanıw hár bir oqıwshıǵa jekkelestirilgen jantasıwdıń jaratılıwına hám bilimlerdi nátiyjeli ózlestiriwdi támiyinlewge múmkinshilik beredi. Pedagogikalıq sheberliktiń zárúrli elementi, sonıń menen birge, eń jańa tálim texnologiyalarınan paydalanıw bolıp tabıladı. Oqıtıwshılar interaktiv doskalar, onlayn resurslar, tálim qosımshaları hám programmaların úyreniwge integraciyalawǵa tayın bolıwı kerek, bul bolsa oqıw procesin jáne de qızıqlı, qolay hám nátiyjeli etiwge járdem beredi. Pedagogikalıq sheberlik, sonıń menen birge, oqıwshılarda sın pikirlew, analitik qáilet hám dóretiwshilik pikirlewdi rawajlandırıwǵa qaratılǵan [3]. Oqıtıwshılar oqıwshılardı ǵárezsiz hám dóretiwshilik pikirlewge, sonıń menen birge, túrli máselelerge sheshim tabıwǵa iytermeleytuǵın oqıw sharayatların jaratıwı kerek. Pedagogikalıq sheberliktiń birdey dárejede zárúrli tárepi oqıwshılardı xoshametlew hám qádiriyatlardı tárbiyalaw bolıp tabıladı. Professional oqıtıwshılar oqıwshılardı tálimniń zárúrligin túsiniwge, tabıslardı xoshametlewge hám ózlerin jetilistiriw qálewın rawajlandırıwǵa járdem beriwi arqalı olardı xoshametlewge ılayıq bolıwı kerek. Bunnan tısqari, pedagogikalıq sheberlik nátiyjeli bahalaw hám oy-pikirlerde kórinetuǵın boladı. Oqıtıwshılar oqıwshılardıń bilim hám kónlikpelerin ob'ektiv bahalay alıwları, olardı konstruktiv pikir xabar beriwi hám nátiyjelerin jaqsılawǵa járdem beriwi kerek. Zamanagóy tálimde oqıtıwshınıń professionallıǵı, maslasıwshılıǵı, dóretiwshilik oylawı hám sezim intellekti pedagogikalıq sheberlikti qalıplestiretuǵın tiykarǵı pazıyetler bolıp tabıladı. Tek ǵana bul kónlikpelerge iye bolǵan oqıtıwshılar zamanagóy dúnya máselelerin nátiyjeli sheshe aladı hám óz oqıwshıları ushın sapalı tálim beredi.

Juwmaq etip aytqanda, pedagogikalıq sheberlik tálimdi rawajlandırıw hám tabıslı tálim processlerin qalıplestiriwde zárúrli rol oynaydı. Kásiplik sheberlik, tájiriybe, úzliksiz úyreniw,

jeke pазıyletler hám innovaciyalıq texnika hám texnologiyalardı qóllawǵa tayın bolıw - bulardıń barlıǵı oqıwshılardı oqıtıw hám tárbiyalawda sapalı nátiyjelerge erisiw ushın zárúr bolıp tabıladı. Zamanagóy tálimde pedagogikalıq sheberlikti qóllaw oqıtıwshılardıǵa hár qıylı oqıwshılar menen tabıslı islewge, xoshametlendiretuǵın tálim ortalıǵın jaratılıwına, oqıwshılardıń sın pikirlew hám dóretilshilik kónlikpelerin rawajlandırıwǵa, olardıń motivaciyası hám ózin ózi ańǵarıwına járdem beredi. Tálim tabıslı bolıwınıń tiykarǵı elementi bolǵan pedagogikalıq sheberlik oqıtıwshılar tárepinen turaqlı jetilistiriw hám rawajlanıwdı talap etedi. Tek kónlikpe hám bilimler, shıdamlılıq hám qatańlıq arqalı oqıtıwshılar ózleriniń kásiplik dárejelerin turaqlı túrde asırıp barıwları hám oqıwshılarına sapalı tálim hám tárbiya beriwleri múmkin. Pedagogikalıq sheberlik tek ǵana kásip emes, bálki oqıwshılardıǵa bolǵan muhabbattı, olardıń rawajlanıwına umtılwı hám olardıń keleshegi haqqında qayǵırıwdı talap etetuǵın kásip bolıp tabıladı. Pedagogikalıq sheberlikti tabıslı qollaw nátiyjesinde oqıtıwshı tek ǵana oqıwshılardıń individual qábiletleri hám kónlikpelerine úles qosıp qoymay, bálki olardıń pútkil jámiyetin rawajlandırıwǵa úlken úles qosadı.

References:

1. Коротов В. М. Введение в педагогику. - М.: Изд-во УРАО, 2003.256 с.
2. Мавлонова Р. ва бошк. Педагогика: Олий укув юртларининг бошлагич таълим методикаси факультети талабалари, педагогика лицейлари ва коллеж укувчилари учун дарслик. - Т.: Укитувчи, 2001.512 б.
3. Реан А. А.и др. Психология и педагогика: Учеб. для вузов. -Санкт-Петербург: Питер, 2001.- 432 с.
4. Стефановская Т. А. Педагогика: наука и искусство. Курс лекций. Учеб. пособие для студ. препод., аспирантов. - М.: Изд-во "Совершенство", 2008. - 368 с.
5. Rustamova Sh., Kadyrova E, Kulclashev M., Rahimova S. Pedagogicheskoe kak professionalism pedagoga. Rustamova, E Kadyrova.